

Hróđgárovi pěvci roznesli příběh o Grendlovi do všech končin, do nichž zavítali. Jeden básník jej vyprávěl u dvora géatského krále Hygeláka, jehož říše ležela daleko od Dánska, až za bouřlivým mořem. Příběh tu našel dychtivé posluchače.

„O skvostné síni Heorot jsme se už doslechli,“ pravil Hygelák. „Mezi lidmi se vypravuje, že její trámy prý strmějí až k oblakům, její zlaté střechy jsou vidět na den pochodu daleko a leskem předčí i slunce.“

„Mluví pravdu,“ odtušil pěvec. „Přesně tak Heorot vyhlíží ve dne. V noci je to ale docela jiné. Od soumraku síň zeje prázdnotou. Nikdo se tam neodváží.“

„Ze strachu z Grendla?“

„Ze strachu z Grendla.“

Král Hygelák měl synovce, který se jmenoval Béowulf. Byl to ještě mladík, ale už se proslavil dobrotou a odvahou. Postavou byl spíše pomenší; vsedě působil vyšší než vestoje, poněvadž hrud' a ramena měl široké, zatímco nohy jen krátké. Měl rovné hnědé vlasy a silná zápěstí. Nebylo snadné popsat, čím je jeho tvář zvláštní anebo pozoruhodná, ale přesto si ji každý snadno za-

pamatoval. Když s někým hovořil, uměl se mu zahledět zpřímá do očí, ramena narovnaná, ruce na kolenou, a lidem jeho pohled připadal upřímný a otevřený. Když někdo promluvil na něj, seděl zrovna tak tiše a pozorně naslouchal očima.

Zrak měl Béowulf spíše slabší a oči rozcitlivělé. V dětství si rád hrál se včelami – Béowulf znamená „lovec včel“ –, jednoho dne mu na obličej zaútočilo rozzuřené včelí hejno a ošklivě mu poštípalo tváře a víčka. Kdoví, možná právě to způsobilo jeho krátkozrakost – ale každopádně tehdy posbíral tolik bolestivých žihadel, že musel několik týdnů zůstat ve ztemnělé místnosti, a když se znovu ocitl na denním světle, zjistil, že se mu všechno jeví mlhavější a vzdálenější. Nehoda ho ale nezdrtila. Nedával to za vinu dokonce ani těm včelám. Béowulf patřil k tomu vzácnému druhu lidí, kteří vlastní slabost proměňují v sílu. I přes svoji slabozrakost se rozhodl, že bude vidět stejně dobře jako ostatní a dokonce lépe než většina lidí. Dosáhl toho nácvikem hbitosti a soustředění – a nakonec tak dokázal skutečně vidět to, na co se ostatní jen dívali. Tato záležitost s očima byla pro jeho povahu příznačná. Béowulf dokázal beze zbytku uplatnit všechno, co měl, a každou nedokonalost posléze využil k dobrému. Jeho skutečná síla tak spočívala ve vyrovnanosti,

v rovnováze: byl silný, protože byl dobrým člověkem, a dobrý byl, protože měl dost síly na to, aby vnitřně dokázal přijmout i to špatné.

Když si Béowulf vyposlechl všechny příběhy o strašlivých činech běsa Grendla, rozhodl se vydat na cestu, a nakolik toho bude schopen, pomoci Hróđgárovi. Nechal přichystat loď, bytelný koráb s vysokou vyřezávanou přídí, a za doprovod si vybral čtrnáct mužů, statečné a nezdolné reky, ostřílené v bitvách a ochotné následovat hrdinu kamkoli. Béowulf si je ale nevybral pro jejich válečnickou dovednost. Slyšel toho o Grendlovi dost, aby věděl, že k zabití tohoto netvora tělesná síla nestačí.

Vítr se opřel do plachet a loď se hnala kupředu. Stačil den a přípluli na dohled k zemi Dánů. Když vysedali z lodi, přicválal k nim po pláži muž. V ruce třímал dlouhý oštěp, a když přitáhl uzdu, od koňských kopyt se rozlétna bodavá sprška kamínků.

„Stát!“ zaburácel muž. „Co jste zač, že si tak drze troufáte přirazit k Hróđgárovým břehům? Co tu pohledáváte a proč s sebou máte tolik zbraní? Jestli jste námořní lupiči, slyšte moje varování: stačí, abych k ústům přiložil tenhle roh a zatroubil varovný tón, a přivítá vás takové vojsko, že se ani jediný nevrátíte domů živ!“

Béowulf přikývl a hodil do moře pár mušliček. Několik mužů sáhlo po meči, ale on je lehkým trhnutím zápěstí zarazil.

„Nejsme žádní piráti,“ pronesl. „Kdo jsi ty?“

Jezdec se hrdě napřímil. „Jsem Hróđgárova pobřežní stráž,“ zvolal. „Neprojde přese mne nikdo, kdo chová nekalé úmysly.“

Béowulf nekřičel, ale přesto se jeho hlas nad halasením vln a křikem mořských ptáků nesl jasně a čistě. „Jsem Béowulf, syn Ecgthéowův,“ představil se. „Přišel jsem vykonat, co je v mých silách, abych zastavil běsa Grendla.“

Po strážcově větrem ošlehané tváři přeběhlo zděšení. Bylo nabíledni, že tenhle voják je sice statečný muž, ale Grendlovo jméno by raději neslyšel.

Béowulf klidně pokračoval: „Miluješ-li svou zemi – a já nepochybuji, že tomu tak je –, pak nás nebudeš zdržovat, ale pomůžješ nám. Ukaž nám cestu k hodovní síni Heorotu.“

Klidná síla cizincových slov vojákovi učarovala. Na chvíli se zamyslel, a pak prohlásil: „Dovedu tě přímo k Hróđgárovi. Ten už tvé posláním zvaží sám. Já jsem jen prostý válečník, který střeží tyto břehy, a nedovedu pochopit, co by tvoje nečetná družina mohla zmoci proti netvorovi, jako je Grendel.“ Důvěrně se v sedle

naklonil dopředu. „Jestli ti mohu radit,“ dodal, „vrať se na loď a zmiz odsud, než vás všechny stihne smrt. Muž, který by si s Grendlem dokázal poradit, se ještě nenarodil. Král se vzdal veškeré naděje. Vždyť bojovat s tím netvorem je jako bojovat s mořem! V takovém zápase nelze zvítězit!“

Béowulfovi muži začali rozzlobeně reptat. Ta slova jim zněla urážlivě.

Béowulf však nevypadal uraženě. Přelétl pohledem vzdouvající se vlny, jako by nad mužovým návrhem přemýšlel. „Za tvoji radu ti děkuji,“ pravil nakonec, „ale neuposlechnu ji.“

Strážce pokrčil rameny. „Potom jsi buď ten nejstatečnější muž na světě, anebo úplný blázen. Dobrá – sešikuj svoje muže a já vás zavedu do Heorotu. O loď se nestrachuj, jen spusť kotvu. Nechám ji hlídat svými vojáky.“ Neradostně se usmál a otočil koně. „Neříkám ovšem, že ti ji pohlídají, dokud se nevrátíš. Jestli se totiž doopravdy chystáte na Grendla, silně pochybuji, že se z vás vrátí třeba jen jediný.“

Béowulfovi muži měli navléknuto kroužkové brnění, přilbice jim zdobily zlaté ornamenty ve tvaru kance, v ruce třímali meče a jasanová kopí s železnými hroty. Zbroj i zbraně v poledním slunci ztěžkly. Muži

s řinčením postupovali vpřed beze slova protestu, sešikováni v jediné řadě za strážcovým koněm, a po tvářích se jim řinul pot. Béowulf se za pochodu rozhlížel kolem a vše si pečlivě ukládal do paměti: každý vysoký útes a hluboké údolí, každou bystřinu i oblázek, jenž se blyskotá na slunci. Hlavou vrtěl jak po ptačím způsobu: pozorně, ostražitě, bystře.

Zanedlouho se jim před zraky objevila síň Heorot. Její zář je ohromila. Jako by se tu do výše tyčila věž z ryzího zlata. Za ní se rozkládal močál, i za průzračně jasného dne zahalený mlžným oparem.

Béowulfovi se – snad vinou krátkozrakosti – síň jevila ještě zářivější, než skutečně byla, a mokřina mnohem temnější. Stál na travnatém pahorku a dlouho upřeně hleděl na zlato a čern, až jeho muži začali neklidně přešlapovat a hřebec strážce pobřeží zhluboka zafrkal, celý dychtivý, aby v nozdřích znovu pocítil vůni moře.

Béowulf strážci poděkoval, že jim ukázal cestu, a vykročil s družinou po křivolaké kamenité cestě k Heorotu. Strážce se za nimi díval a v duchu si říkal, že z nich sálá odvaha i zhouba; za chvíli už byli tak daleko, že neslyšel ani řinčení jejich zbroje. Všiml si, že Béowulf nechal v travnatém pahorku vězet svůj meč. V proudu slunečních paprsků zářil jako kříž.

